

aytiladi. Shu qishloqlik muallima va shoira Gulbahor Karimova Sobir Sayqaliyning bir kitobi o'z qo'lida saqlanayotganligini bildiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Avazov U.Yu. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Buxoro amirligining janubi-sharqiy bekliklaridagi ijtimoiy-siyosiy va madaniy hayot. Tarix fan. nomz. diss. avtoreferati. – Toshkent, 2005. – 28 b.
2. Tursunov S.N., Turdiyev T. Denov. – Toshkent: Fan, 2009.
3. Tursunov S.N., Qobilov E.A. va boshq. Surxondaryo tarixi. – Toshkent: Sharq, 2003.
4. Tursunov S., Rashidov Q. Boysun. – T.: Akademnashr, 2011. – B. 430.

SURXONDARYO VILOYATI QISHLOQLARDA MADANIY-MA'RIFIY ISHLARNING HOLATI

Mirzayev Husniddin Xolmo'minovich,
Surxondaryo viloyati Termiz Shahar kasb-hunar maktabi yoshlar
bilan ishlash bo'yicha direktor o'rinbosari

Annotatsiya: Qishloq aholisi siyosiy ongi va ma'naviy madaniyatini rivojlantirish davlatning eng murakkab va muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. O'zbekistonda turli soxalarda amalga oshirilayotgan islohotlarning natijasi, avvalo, aholi ma'naviyati bilan chambarchas bog'liqdir. Maqolada ayni shu mavzuda so'z yuritiladi.

Kalit so'zlar: qishloq, ta'lim, ma'naviyat, klublar, maktab, Surxondaryo, kutubxona.

Аннотация: Развитие политического сознания и духовной культуры сельских жителей является одной из наиболее сложных и важных задач государства. Результат реформ, реализуемых в Узбекистане в различных сферах, тесно связан с духовностью населения. Статья посвящена той же теме.

Ключевые слова: село, образование, духовность, кружки, школа, Сурхандарьинская область, библиотека.

Abstract: Development of the political consciousness and spiritual culture of rural residents is one of the most complex and important tasks of the state. The result of the reforms implemented in Uzbekistan in various fields is closely related to the spirituality of the population. The article deals with the same topic.

Key words: village, education, spirituality, clubs, school, Surkhandarya,

library.

Mustaqillik yillarida ma'naviy-ma'rifiy tadbirlarni amalga oshirish uchun keng imkoniyatlar yaratilib, qishloqlarni ma'naviy jihatdan yangilash asosiy vazifalar qatoridan joy oldi. Madaniy-ma'rifiy muassasalar o'z xususiyatiga ko'ra ma'naviyat o'choqlari bo'lib, ular xalq ijodini targ'ib qilish va rivojlantirishga xizmat qiladi.

Qishloq – jamiyat rivojida muhim o'rin tutgan, aholining o'ziga xos tabiiy, mehnatni tashkil etishdagi ijtimoiy-iqtisodiy faoliyatlar, an'ana, turmush va tafakkur tarzi, madaniy-maishiy xizmat ko'rsatish infratuzilmasi darajasi va xususiyatlari bilan farqlanadigan muayyan ijtimoiy makon, "aholisining ko'pchiligi dehqonchilik, chorvachilik yoki qishloq xo'jaligining boshqa turi bilan mashg'ul bo'lgan aholi manzilgohi hisoblanadi". Ma'muriy-hududiy tuzilishning eng quyi bo'g'ini sifatida mamlakat obodligi, xalqning farovon yashashi qishloqlarning taqdiri va kelajagi bilan bevosita bog'liq. O'zbek xalqining kelib chiqishi ham bevosita qishloq zaminiga borib taqaladi[2].

Xalq kuy-qo'shiqlari, o'yinlari kabi ijod namunalarini to'plash, o'rganish va rivojlantirish madaniy-ma'rifiy muassasalarning asosiy faoliyatlarini tashkil etadi. Tarixiy, madaniy, ma'rifiy va ma'naviy-

axloqiy qadriyatlarning keng qatlamlarini qayta idrok etish g'oyalari, yangilanish tamoyillari. xalq ijodining yangidan-yangi qirralari, bugungi madaniyat muassasalarida amalga oshirilayotgan ishlarda, ijodiy uchrashuvlarda, tanlovlarda, baxshilar ijrosidagi xalqona oxanglarda yaqqol namoyon bo'ldi. Shu o'rinda mustaqillik yillari respublikada madaniy-ma'rifiy muassasalar faoliyatida tub o'zgarishlar amalga oshirildi.

O'tish davrining iqtisodiy qiyinchiliklariga qaramay, O'zbekiston qishloqlarida ham ta'lim tizimini isloh qilish yuzasidan muayyan ishlar amalga oshirildi. Shuningdek, umumiy o'rta ta'lim bosqichida ham bir qator yutuqlar qo'lga kiritildi. Xususan, maktab yoshidagi asosiy guruhlar (1-9 sinflar) bo'yicha aholini o'quv muassasalari bilan qamrab olish darajasi yuqori ko'rsatkichlarga erishilganligini qayd etish mumkin. 16-18 yoshdagi (o'rta ta'limning yuqori bosqichi) bo'yicha qamrab olish ko'rsatkichlari XX asrning 90-yillarida pasayib ketgan bo'lsa-da, keyin ushbu yoshdagilar guruhi uchun kasb-hunar kollejlari paydo bo'la boshlagani va 12 yillik majburiy ta'lim tizimining bosqichma-bosqich joriy qilingani bois mazkur ko'rsatkichlar muntazam ravishda o'sib bordi.

Respublikada 2010-yilda 1396 ta kasb-hunar kollejlari faoliyat olib borgan bo'lsa, 2016-yilda 1422 taga yetdi. Davlat tomonidan umumiy o'rta ta'lim faoliyatini yaxshilash, ularning moddiy-texnika bazasini mustahkamlash borasida salmoqli ishlar amalga oshirilib, o'rta ta'lim maktablari soni yildan yilga ortib bordi.

Masalan, respublika bo'yicha yillar kesimida umumta'lim muassasalari soni tahlil etilganda, 1991-1992-yilda 8557 ta, 2015-2016-yilda esa 9720 tani tashkil etdi⁶⁴.

Xalq ta'limi tizimida budjetdan tashqari mablag' ishlab topishda Buxoro, Surxondaryo, Qashqadaryo viloyatlaridagi maktablarda zardo'zlik, to'qish, kiyim tikish, xalq hunarmandchiligi, qishloq xo'jalik ekinlari yetishtirish kabi sohalarida ancha mablag'lar to'plandi. Ishlab topilgan 800 ming so'mgacha bo'lgan mablag'lar maktablarning maxsus hisob raqamiga o'tkazilib, maktabni moddiy-

texnika bazasini mustahkamlashga sarflandi⁶⁵. Respublika xalq tizimida 39 ming nafar o'qituvchi yetishmadi. 1996-yilda pedagogik institutlar va o'rta maxsus ta'limni bitirib, yosh mutaxassis sifatida 12 ming talaba va o'qituvchilar ta'lim muassasalariga ishga kelgan taqdirda ham respublikada ta'lim muassasalarini pedagogik kadrlar bilan ta'minlash 63 foizni tashkil etdi⁶⁶. 2010-2011-o'quv yilida umumta'lim muassasalari soni 9806 tani tashkil etgan bo'lsa, qishloq joylarda 5970 tani, 2012-2013-o'quv yilda mos ravishda 9779 ta va 5956 tani, 2013-2014-yilda mos ravishda 9758 ta va 6017 tani, 2014-2015-o'quv yilida mos ravishda 9720 ta va 6019 tani, 2015-2016-o'quv yilda mos ravishda 9720 ta va 6019 tani tashkil etdi. Boshlang'ich maktablar soni kamayishi hisobiga umumta'lim muassasalari soni kamaygan. O'qituvchilar va pedagoglarni ijtimoiy himoya qilish davlatning diqqat e'tiborida bo'lib keldi.

Moliyaviy ahvol yomon bo'lishiga qaramay, boshlang'ich sinf o'quvchilariga bepul nonushta berildi, yuqori sinf o'quvchilari ovqat narxining yarmi budjeti hisobidan to'landi. Masalan, 1993-yilning 11 oyida bu maqsadlar uchun qariyb 80 mln. so'm mablag' sarflandi. Prezident farmoniga binoan, o'qituvchilarning oyligi oshirilib, istiqomat qiladigan uylari xususiylashtirildi. Ayni vaqtda kommunal xizmatlar uchun imtiyozlar joriy qilindi.

Maktabgacha ta'lim turi, maqsadi va vazifalariga ham tegishli tuzatishlar kiritildi. Maktabgacha ta'lim muassasalari oldidagi vazifalar turli-tumanligi bilan ajralib turdi. Biroq ularning barchasi bolalarning sog'ligini mustahkamlashga, hayotini himoyalashga va ularning ma'naviy, shaxsiy hamda jismoniy rivojlanishini ta'minlashga, maktab bosqichiga qaratildi. Maktab yoshidagi bolalarni bog'chalarga qamrab olish foizi yildan-yilga pasayib ketdi. Masalan, 1992-yilda bu ko'rsatkich 34 foizni tashkil etgan bo'lsa, 1995-yilda 29 foizga tushib ketdi. Respublika bo'yicha, bolalarni bog'cha-yasnilarga jalb etish 29 foizni tashkil etgan bo'lsa, bu ko'rsatkich Surxondaryo viloyatida 16,4 foizni tashkil etdi, xolos. Sababi binolar yillar

davomida ta'mirlanmay, ularda o'quv jarayonini davom ettirish salbiy ta'sirini ko'rsatar edi.

O'zbekiston qishloqlarida kutubxonalar ishini yo'lga qo'yishda ma'lum sustkashlikka yo'l qo'yildi. O'tish davrining moddiy qiyinchiliklar tufayli kutubxonalarda kitob va jurnatlar soni ham kamaydi. Masalan, 1995 yil respublika qishloqlarida 5986 ta kutubxona faoliyat olib borgan bo'lsa, 2004 yil ular soni 4933 taga tushib qoldi. Ularda 1995 yil 50,8 mln nusxa kitob va jurnal bo'lsa, 2004 yil ular 35.6 mln nusxaga tushib qoldi. Shuningdek, kitobxonlar soni ham shu yillarga taaluqli ravishda 4,7 mlndan 3.7 mlnga tushdi[5;136]. Bu kabi xolatning kelib chiqishiga bir qator omillar sabab bo'ldi. Aholi maishiy turmush darajasi ko'tarilib, komp'yuter, turli video vositalari keng tarqatib, ko'plab axborotlar aholi ongiga texnika yordamida kirib bordi. Kitoblardagi ma'lumotlarni kitobxon kompyuter orqali internetdan olish imkoniyati yaratildi. Bu jarayon nafaqat O'zbekistonda balki butun dunyo uchun xos hisoblanadi.

2004-2008 yillarda qishloq klub muassasalari soni ham kamayib bordi. Bu xolatning o'ziga xos sabablari mavjud edi. Klub muassasalar sonining kamayishiga mablag' masalasi jiddiy ta'sir ko'rsatdi. Shuningdek, mahalliy xokimliklar, mutasaddi raxbarlarning sovuqqonligi va loqaydligi natijasida klub muassasalari ishini orqaga ketishiga olib keldi[6].

1999 yil Surxondaryo viloyatida jami 44 ta qishloq madaniyat uylari va 48 ta qishloq klublari faoliyat olib bordi. Denov tumani qishloqlarida 9 ta madaniyat uyi, Sho'rchi va Jarqo'rg'on tumanlari qishloqlarida 7 tadan shu turdagi muassasalar faoliyati yo'lga qo'yildi. Ammo, viloyatning ba'zi tumanlarida birorta ham madaniyat uylari va klub muassasalari tashkil etilmagan edi. Masalan. Qumqo'rg'on, Oltinsoy, Qiziriq tumanlarida qishloq madaniyat uylari mavjud bo'lmadi. Sariosiyo tumani qishloqlarida 7 ta klub muassasasi faoliyat olib bordi[10]. Shu tariqa Surxondaryo viloyati qishloqlarida klub muassasalarini tashkil etishda nomutanosis vaziyat mavjud edi.

2006 yilga kelib O'zbekiston Respublikasi

bo'yicha madaniyat va sport ishlarini yaxshilash, ularning moddiy-texnika bazasini mustahkamlash yuzasidan bir qator chora-tadbirlar natijasida 2006 yil Madaniyat va sport ishlari uchun respublika byudjetidan 32591.3 mln. so'm mablag' ajratildi. Shundan, 7292.3 mln. so'm teatr-tomosha tashkilotlariga. 1538.9 mln. so'm madaniy yodgorliklarini ta'mirlash ishlariga, 1144.1 mln. so'm madaniy-ma'rifiy muassasalar ta'minotiga va boshqalarga ajratildi[7].

Umumiy o'rta ta'lim bosqichi barcha uchun majburiy bo'lib, unda yosh avlod umumiy bilim asoslarini chuqur o'rganib, dunyoqarashini shakllantirishda xizmat qiladi. Surxondaryo viloyatida 1991-1992 o'quv yilida 679 ta umumta'lim maktablari faoliyat olib borgan bo'lsa. 2000-2001 o'quv yilida ular soni 810 taga yetdi. Ularda ta'lim olgap o'quvchilar soni 334.4 mingdan 471.0 ming taga kupaydi. Bu raqamlari viloyat, shahar va qishloq bo'yicha taqqoslansa, qishloq o'quvchilari soni ancha yuqoriligi kuzatiladi. Masalan, 1991-1992 o'quv yilida Surxondaryo viloyatidagi 334.4 ming o'quvchidan 280.8 mingi qishloq bolalaridan iborat bo'ldi. 2000 yilda viloyat maktablarining 10-11 sinflarida ta'lim olayotgan 47.7 ming o'quvchidan 42.0 mingi qishloq maktablarida o'qidi[13].

1991-1992 o'quv yilida Surxondaryo viloyati qishloqlarining jami o'quvchilari soni 286,8 ming bo'lsa, shuning 124,1 mingini boshlang'ich sinflari tashkil etdi. Keyingi yillarda ular soni yanada ortdi. Masalan, 1999-2000 yilda viloyat qishloqlari maktablarida boshlang'ich sinflarda ta'lim olayotgan o'quvchilar soni 207,6 mingni tashkil etdi. Jami qishloq o'quvchilar soni 391,8 ming edi[13]. O'zbekistonda bu davrda faoliyat olib borayotgan 9748 ta maktabdan 171 tasi boshlang'ich maktablari bo'lib, 1-4 sinfda ta'lim olayotganlar soni 2 mln 278660 edi[3;37]. Bu raqamlar tahlili shundan dalolat beradiki, boshlang'ich sinf o'quvchilari soni yillar davomida ortib borishi soxa faoliyatiga jiddiy e'tiborni talab qildi.

Qishloqlardagi klublarning aksariyati moslashtirilgan binolarda faoliyat yuritdi. Masalan, respublika bo'yicha hisobga olganda,

jami 1047 ta klub moslashtirilgan binolarda joylashtirilgan. Har bir hududdagi binolar ta'mirga muhtoj edi. Klub muassasalar ishida bir qancha kamchiliklar va muammolar mavjud, eng asosiysi kadrlar tanqisligi edi. Natijada Toshkent madaniyat institutini klub mutaxassisligi bo'yicha bitirgan yoshlarning qishloq klublariga kelib ishlashi amrimahol bo'lib qoldi.

Qishloqlarda xalq an'analarini rivojlantirishda klub muassasalarining alohida o'rni bo'lib, klublarning aksariyati, masalan, Surxondaryoda 74 ta klub muassasalari moslashtirilgan binolarda joylashtirildi. Shuning bilan birga har bir hududdagi binolar ta'mirga muhtoj holatida edi.

Zarur ma'lumot va axborotlarni o'zida jamlagan kutubxonalarga e'tibor ancha susayib qoldi. Buning o'ziga xos ijtimoiy-iqtisodiy sabablari bor edi.

Kutubxonachilik ishiga oid qonunning yo'qligi va shu asosda kutubxonalar ishini tartibga solib turuvchi yo'riqnomalarning ishlab chiqilmaganligi ular faoliyatini pasayib ketishiga olib keldi. Kutubxonalar fondidan turli sabablar bilan kitoblarni hisobdan chiqarib tashlash ham salbiy ta'sirini ko'rsatdi. Ularning o'rnini to'ldirish uchun esa yangi kitoblar nashri yetarlicha bo'lmadi.

O'zbekistonning markaziy va janubiy viloyatlari qishloqlaridagi madaniy- ma'rifiy muassasalar faoliyati bozor munosabatlariga o'tish davriga xos bo'lgan qiyinchiliklarga to'qnash keldi. Xususan, klublar, madaniyat saroylarining aksariyati xususiylashtirilib, to'yxona, oshxonalarga aylantirildi. Madaniyat bo'limlari balansida saqlanib turgan ko'plab madaniyat maskanlari zamon talablariga javob bermas, qishloq kutubxonalarida jihozlar va inventarlar yetarli emas, keyinroq esa joylardagi kutubxonalarni markazlashtirish ortidan deyarli barcha qishloq kutubxonalari qisqartirilib, tuman markazlaridagi yagona kutubxonaga birlashtirildi. Natijada qishloqdagi busiz ham kam ish haqi olib kelgan tajribali soha xodimlari o'z-o'zidan ishsiz, aholi esa kitobdan uzoq qoldi.

Ta'lim tizimidagi isloxotlar yangicha

tafakkurga ega pedagog kadrlar tayyorlash siyosatini ishlab chiqilishipi taqozo qila boshladi. Ta'lim muassasalaridagi o'qituvchi kadrlarning xar biri o'z mutaxassisligi bo'yicha hozirgi zamon talablariga mos ravishda faoliyat yuritishlari davr talabiga aylandi. "Tarbiyachilarning o'ziga zamonaviy bilim berish, ularning ma'lumotini, malakasini oshirish kabi paysalga solib bo'lmaydigan dolzarb masalaga duch kelmoqdamiz. ...Ta'lim-tarbiya tizimini o'zgartirishdagi asosiy muammo ham mana shu yerda. O'qituvchi bolalarimizga zamonaviy bilim bersin, deb talab qilamiz. Ammo zamonaviy bilim berish uchun, avvalo, murabbiynining o'zi ana shunday bilimga ega bo'lishi kerak[1;13]" - deb ta'kidlaydi O'zbekiston Respublikasi birinchi Prezidenti I.A.Karimov. Umumta'lim maktablarini turli fanlar bo'yicha o'qituvchi kadrlar bilan ta'minlash yuzasidan bir qator chora-tadbirlar olib borildi. Surxondaryo viloyatida 1991-1992 o'quv yilida jami 18030 ming nafar oliy ma'lumotli o'qituvchilar faoliyat olib borgan bo'lsa, 2000-2001 o'quv yilida ular soni 22144 ga yetdi. Oliy ma'lumotli o'qituvchilarning asosiy qismini 5-11 sinf fan o'qituvchilari tashkil etdi, ularni fan bo'yicha taqsimlansa, o'zbek tili va adabiyot, tarix, fizika va matematika fanlari o'qituvchilari ko'pchilikni tashkil qildip[13]. O'zbekiston janubiy viloyatlarining qishloq maktablarida o'qituvchilar sonining o'sishi emas, balki ba'zi xollarda pasayib borganligi ham kuzatiladi. Masalan, 2005-2006 o'quv yilida Qashqadaryo viloyati maktablarida jami 46,2 ming o'qituvchi faoliyat olib borgan bo'lsa. 2006-2007 o'quv yilida bu ko'rsatkich 44,9 mingga tushdi. Surxondaryo viloyatida esa bu raqamlar 36,0 mingdan 35.1 ming bo'ldi[4;53-54].

Mustaqillik yillarida xalq ijodi namunalarini o'rganish, targ'ib etish va rivojlantirishga alohida e'tibor qaratila boshlandi. Bu boradagi ishlarni yanada yuksaltirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi xukumatini tomonidan bir qator tadbirlar ishlab chiqilib, xayotga tatbiq etildi. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasining 1998 yil 13 yanvardagi "Alpomish" dostoni yaratilganligi to'g'risidagi

Qarori[14], O'zbekiston Respublikasi birinchi Prezidenti I.A.Karimovning 2000 yil 14 martdagi "O'zbekiston Respublikasi xalq baxshisi faxriy unvonini belgilash to'grisida"gi Farmoni[15], "Boysun baxori" xalqaro ochiq fol'klor festivali hamda Kitob tumanining Qaynar qishlog'ida o'tkazilgan "Asrlar sadosi" xalqaro fol'klor festivallari shular jumlasidandir. Jumladan. baxshi shoirlar, xalq hunarmandlarining turli ko'rik-tanlovlari respublika miqyosida o'tkazilishi an'anaga aylanirildi. Xalq ijodi namunalari esa shaxarlarga nisbatan qishloqlarda yaxshi saqlanib avloddan-avlodga meros tariqasida o'tib bordi.

An'anaviy xalq ijodini rivojlantirishda xavaskorlik to'garaklarining alohida o'rni bor. Xavaskorlik uyushmalarining 60 foizdan ortig'ini maktab o'quvchilari. madaniy-ma'rifiy tadbir ishtirokchilarining esa 70 foizdan ortig'ini yoshlar tashkil qildi[8;9].

Surxondaryo viloyatida ham badiiy xavaskorlik jamoalari soni yildan-yilga ko'payishi kuzatildi. Masalan, viloyatda 2004 yil 595 ta badiiy xavaskorlik jamoalari ro'yxatga olingan bo'lsa, 2008 yil ular soni 608 taga yetdi[9].

Badiiy xavaskorlik dastalarining moddiy-ta'minotini yaxshilash yuzasidan ham mahalliy hokimliklar bir qator ishlarni amalga oshirdi. Masalan, 1995 yili Sho'rchi tuman madaniyat uyi tarmoq muassasalariga 35000 so'mlik musiqa asboblari va 20000 so'mlik turli kiyim-kechaklar olib berildi. Oltinsoy tumani madaniyat ishlari bo'limi badiiy xavaskorlar uchun 70000 so'mlik xalq cholg'u asboblari sotib olindi[11]. Ko'rilgan chora-tadbirlar natijasida 1995 yil Surxondaryo viloyatidagi badiiy xavaskorlik jamoalari soni 610 taga, undagi a'zolar soni 7966 nafarga yetdi. Viloyatdagi eng faol dastalardan biri Sho'rchi tumanidagi "Kumush tola" xalq ashula va raks dastasi bo'lib, ishtirokchilar "Navro'z-95", "Oilaviy ansambl", "Pianinochilar tanlovi", "Yosh musiqachi-95", "Iste'dod-95" respublika ko'rik tanlovlarida faxrli o'rinlarni egalladi[12].

Mustaqillik yillarida ta'lim tizimini takomillashtirish, ish sifatini yaxshilash, o'qituvchilar o'rtasida o'zaro raqobatni yo'lga qo'yish maqsadida respublika, viloyat va tuman miqyosida turli ko'rik-tanlovlar tashkil etilib, ularda o'qituvchilarning faol ishtiroki ta'minlab borildi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Karimov I.A. Barkamol avlod - O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. -Toshkent: O'zbekiston, 1997,-B. 13.
2. Temirova Ch.X. O'zbekiston markaziy va janubiy viloyatlari qishloqlarining ijtimoiy-madaniy hayoti (1991–2016-yy.): Tarix fan. dok.... dis. – Toshkent, 2023. 70 – b.
3. O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi, 12-jild, -T., 2006. B. 37.
4. Образование Узбекистана. Статистический сборник. –Т., 2008, - С. 53-54.
5. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi yillik Statistika to'plami. 2004 -Toshkent, 2005. - B.136.
6. O'zbekiston Respublikasi madaniyat va sport ishlari vazirlinish joriy arxivi (Klub mussasalari, madaniyat va istiroxat hamda hayvonot bog'larining 2008-yildagi asosiy ko'rsatkichlari).
7. O'zbekiston Respublikasi madaniyat va sport ishlari vazirligining joriy arxivi. O'zbekiston Respublikasi madaniyat va sport ishlari vazirligining 2006 yildagi ish faoliyati bo'yicha ma'lumotnoma.
8. Основные показатели работы и анализ развития сети и деятельности культурно-просветительных учреждений за 1998-1999 гг. - С. 9. 1998-1999 yildagi madaniy-ma'rifiy muassasalarining asosiy ko'rsatkichlari. -Toshkent, 1999. -B. 8.
9. O'zbekiston Respublikasi Madaniyat va sport ishlari vazirligi joriy arxivining 1.a'lumotlar papkasi.
10. O'zR MDA, M-7-jamg'arma, 1-ruyxat, 653- ish, 63-varaq.
11. O'zR MDA, M-7- jamg'arma, 1- ro'yxat, 232-ish, 53-varaq.

12. O‘zR MDA, M-7- jamg‘arma, 1- ro‘yxat, 232-ish, 54-varaq
13. Surxondaryo viloyati statistika boshqarmasi joriy arxivining ma‘lumot papkasi.
14. Xalq so‘zi, 1998 yil, 13 yanvar
15. Xalq so‘zi. 2000 yil, 4 mart.

YANGI O‘ZBEKISTONNING TARAQQIYOT STRATEGIYASI - HARAKATLAR STRATEGIYASINING MANTIQUIY DAVOMI SIFATIDA

Bo‘riyev Odil,

Termiz davlat universiteti yuridik fakulteti o‘qituvchisi,

Kamalova Shaxzoda Oybek qizi

ilmiy izlanuvchi.

Annotatsiya: Ushbu maqolani mazmuni shundan iboratki bunda hozirgi kunda vatanimizni rivojlantirishga qaratilgan ko‘plab chora-tadbirlar o‘tkazilmoqda va shu bilan birgalikda Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi ishlab chiqildi, Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining asosiy yo‘nalishlaridan biri yangi maktablar qurish, mavjudlarining moddiy-texnik bazasini mustahkamlash, sohaning barcha bosqichlari o‘rtasida uzviylikni ta‘minlashga qaratilgan Milliy ta‘lim dasturi ishlab chiqildi ushbu maqolamizda shu kabi chora-tadbirlar haqida umumiy va to‘liq ma‘lumotlar ko‘rsatib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasini, “Harakatlar strategiyasidan – Taraqqiyot strategiyasi sari”, Tadbirkor va mulkdorlar huquqlarining himoyasi, «Xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag‘rikenglikni ta‘minlash, chuqur o‘ylangan, o‘zaro manfaatli va amaliy ruhdagi tashqi siyosat yuritish».

Аннотация: Содержание данной статьи заключается в том, что в настоящее время осуществляются многие меры, направленные на развитие нашей страны, и вместе с этим разработана стратегия развития Нового Узбекистана. Одно из основных направлений стратегии развития Нового Узбекистана. - строительство новых школ., укрепление существующей материально-технической базы, обеспечение преемственности между всеми этапами отрасли, разработана национальная образовательная программа,

в данной статье приведены общие и полные сведения о таких мерах.

Ключевые слова: Новая стратегия развития Узбекистана, «От стратегии действий к стратегии развития», Защита прав предпринимателей и собственников, «Обеспечение безопасности, межэтнического согласия и религиозной толерантности, глубоко продуманная, взаимовыгодная и проводящая внешнюю политику в практический дух».

Abstract: The content of this article is that many measures aimed at the development of our country are currently being carried out, and together with this, the development strategy of New Uzbekistan was developed. One of the main directions of the development strategy of New Uzbekistan is the construction of new schools. , strengthening the existing material and technical base, ensuring continuity between all stages of the field, a national educational program has been developed, this article provides general and complete information about such measures.

Key words: New Development Strategy of Uzbekistan, "From Action Strategy to Development Strategy", Protection of rights of entrepreneurs and owners, "Ensuring security, inter-ethnic harmony and religious tolerance, deeply thought out, mutually beneficial and conducting foreign policy in a practical spirit".

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti o‘z lavozimiga kirishishiga bag‘ishlangan tantanali marosimida kelgusi besh yilga mo‘ljallangan ustuvor yo‘nalishlar haqida nutq